

اصول مشاوره و راهنمایی در مدارس

---

www.ketab.ir

تألیف :

حمیدرضا یزدان پناه

سرتاسره	یزدان بناه، حمیدرضا، ۱۳۹۱-
عنوان و نام پدیدآور	اصول مشاوره و راهنمایی در مدارس / تألیف حمیدرضا یزدان بناه
مشخصات نشر	گرگان: انتشارات نوروزی، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	۱۲۰ ص: ۵/۱۴ × ۵/۲۱ س.م. شابک: 978-622-02-2709-0
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۲۰.
موضوع	مشاوره آموزشی Educational counseling مشاوره در آموزش و پرورش Mentoring in education مشاوران آموزشی Educational consultants مشاوره Counseling شاگردان -- روان شناسی Students -- Psychology
رده بندی کنگره	LB۱۰۲۷/۵
رده بندی دیویی	۳۷۱/۴۴
شماره کاتالانسی ملی	۹۱۴۴۹۱۶

اصول مشاوره و راهنمایی در مدارس

تألیف: حمیدرضا یزدان پناه

صفحه آرا: صبور نوری کبیر

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۲

مشخصات ظاهری: ۱۲۰ ص

قطع: رقعی

شمارگان: ۵۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۰۲-۲۷۰۹-۰

چاپ و نشر: نوروزی-۱۷۳۲۲۴۲۵۸

قیمت: ۶۵۰۰۰ تومان

حق چاپ برای نویسنده محفوظ می باشد.

گلستان، گرگان، خیابان شهید بهشتی، پاساژ رضا، کدپستی ۴۹۱۶۶۵۷۳۷۶

entesharatnoruzi

۰۱۷-۳۲۲۴۲۵۸-۰۹۱۱۳۷۱۹۱۵

www.entesharate-noruzi.com

entesharate.noruzi@Gmail.com

پیش گفتار

مشاوره فرایندی بیش از پند و اندرز دادن است. کار مشاور آن است که عمل تفکر را برای مراجع آسان سازد نه اینکه خود به این کار اهتمام ورزد. در وهله دوم، مشاوره فرایندی بیش از ارائه راه حل برای مشکلات آنی و فوری است. اگر دانش آموزی قادر نیست بین رشته های تجربی و ریاضی به انتخاب بپردازد مشاور او را کمک میکند که همه عوامل مربوط را ارزشیابی کند تا دریابد چه احساس و علاقه ای بدانها دارد سپس به گزینش اقدام نماید. در پایان مشاوره ، مراجع یا دانش آموز همان فرد قبلی نیست بلکه فردی است با بینش بیشتر و گزینشی مبتنی بر روشن بینی و اندیشه ای ژرفتر. در وهله سوم، مشاوره بیش از اعمال و اقدامات به نگرشها و نظرات توجه دارد. بر اثر تغییر در نگرشها است که دگرگونی در اعمال پیش می آید. مثلا دانشی آموز دبیرستانی به مشاور خود ابراز می دارد که در حضور جمع قادر به صحبت نیست و دچار شرو و خجلت می شود. مشاور ورزیده نباید مستقیما به طرح سوالات و ارائه پیشنهاد برای حضور در جمع و صحبت در حضور دیگران نماید بلکه جوی فراهم می کند تا دانش آموز خود درباره نگرشها و مسایل دیگر خود صحبت کند. از طریق مشاوره نگرشهایی که مانع از شرکت وی در فعالیتهای اجتماعی می شود اصلاح و تعدیل می گردد به طوری که خود خواستار تجربه فعالیتهای اجتماعی می

شود. نکته اساسی این است که حمله مستقیم به رفتار یا مشکل مراجع و یا انتقاد از او عملی غیر از مشاوره است. در وهله چهارم، نگرشهای عاطفی بیش از نگرشهای تحصیلی محض مواد خام فرایند مشاوره به شمار می رود. گردآوری اطلاعات و به کار بستن فنون راهنمایی و درک نگرش تحصیلی در مشاوره جای خود را دارد اما هرگز از عواطف و احساسات و عوالم درونی مراجع غفلت نمی شود. در این کتاب هدف بر آن است که این اصول به صورت دسته بندی و با زبان فصاحت برای مخاطب بیان شود تا نهایت بهره مندی از مطالب را داشته باشد.

فهرست

فصل اول ؛ مشاوره به عنوان یک جریان یادگیری	۱۳
راهنمایی در مدارس	۱۶
فصل دوم ؛ کلیات مشاوره آموزش و پرورش	۲۳
ضرورت و اهمیت پژوهش	۲۷
مشکلات تحصیلی	۲۸
مشکلات شغلی	۲۹
تاریخچه راهنمایی و مشاوره	۲۹
تاریخچه راهنمایی و مشاوره در جهان	۳۰
مشاوره تحصیلی در ایران بعد از پیروزی انقلاب	۳۱
تعاریف راهنمایی و مشاوره	۳۱
تعریف مشاوره	۳۳
ریشه واژه مشاوره	۳۴
اهداف مشاوره و راهنمایی	۳۴
خصوصیات مشاوران	۳۶
فایده و اهمیت مشاوره و راهنمایی	۴۰

۴۲	نقش مشاور در مدارس
۴۴	نقش مشاور در امور تحصیلی
۴۵	نقش مشاوران در تأمین بهداشت روانی دانش آموزان
۵۱	ضرورت فعالیتهای راهنمایی و مشاوره در مدارس
۵۳	وظایف کادر آموزشی و اداری مدرسه در قبال مشاوره و راهنمایی
۵۴	راهنمایی دانش آموزان توسط مشاور
۵۴	شرایط انجام مشاوره تحصیلی
۵۵	مشاوره تحصیلی در زمینه کاهش اضطراب از امتحان
۵۶	مشاوره تحصیلی در زمینه بررسی افت تحصیلی
۵۷	مشاوره تحصیلی در زمینه انتخاب رشته و راهنمایی شغلی
۶۱	فصل سوم؛ راهنمایی و مشاوره در دبستان
۶۲	وظایف راهنمایی و مشاوره در دبستان
۶۴	تشکیلات و سازمان راهنمایی و مشاوره در دوره ابتدایی
۷۱	فصل چهارم؛ ضرورت فعالیتهای راهنمایی و مشاوره در مدارس
۷۴	خدمات راهنمایی
۸۱	فصل پنجم؛ روش های مشاوره و ویژگی های آن
۸۲	روش های ۳گانه مشاوره
۸۷	فصل ششم؛ افزایش رغبت تحصیلی
۹۰	کلیاتی در مورد انگیزش